

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός γνωμοδότησης: 284/2017
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β' ΤΑΚΤΙΚΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
Συνεδρίαση της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2017**

Σύνθεση:

Προεδρεύουσα: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, λόγω κωλύματος του Προέδρου.

Μέλη: Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Ιωάννης - Κωνσταντίνος Χαλκιάς και Ιωάννης Διονυσόπουλος, Αντιπρόεδροι του Ν.Σ.Κ., Παρασκευάς Βαρελάς, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δημήτρα Κεφάλα, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Ευαγγελία Σκαλτσά, Σταύρος Σπυρόπουλος, Χρήστος Μητκίδης, Παναγιώτα-Ελευθερία Δασκαλέα - Ασημακοπούλου, Γεώργιος Γρυλωνάκης, Βασίλειος Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μπρισκόλας και Νικόλαος Καραγιώργης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητές: Αντώνιος Παπαγεωργίου και Ευθυμία Ε. Γκαράνη, Πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Αριθμοί Ερωτημάτων: 1) Το με αρ. πρωτ. Γ51/4/12-2-2015 έγγραφο του Τμήματος Κατάστασης Προσωπικού της Δ/σης Διοικητικού Προσωπικού της Γενικής Δ/σης Διοικητικών Υπηρεσιών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

2) Το με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΔΥΗΔ/ΔΔΑΑΔ/ΤΔΑΔΤΠ/21097/3295/2965/2157/22-1-2015 έγγραφο του Τμήματος Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού,

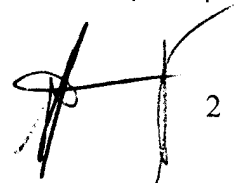
1

Τομέα Πολιτισμού της Δ/σης Διοίκησης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού της Γενικής Δ/σης Διοικητικής Υποστήριξης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΥΠΠΟΑ).

3) Το με αρ. πρωτ. Γ51/36/30-10-2015 έγγραφο του Τμήματος Κατάστασης Προσωπικού της Δ/σης Διοικητικού Προσωπικού της Γενικής Δ/σης Διοικητικών Υπηρεσιών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ51/15/30-5-2016 έγγραφο της ίδιας υπηρεσίας.

Ερωτήματα: Ερωτάται:

- 1)** Αν υπόκεινται στις διατάξεις περί υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) του π.δ. 410/1988 συμβασιούχοι έργου και stage, που απασχολούνται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ήδη ΕΦΚΑ) σε συμμόρφωση προς πρωτόδικες δικαστικές αποφάσεις διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων ή εργατικών διαφορών, οι οποίες αναγνώρισαν ότι η εργασιακή τους σχέση ήταν εξαρτημένης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. και υποχρέωσαν το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ να αποδέχεται τις υπηρεσίες τους, ως ασφαλιστικό μέτρο προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης ή κατά κηρυχθείσα προσωρινά εκτελεστή διάταξη αντίστοιχα. Ειδικότερα, ερωτάται αν, για το διάστημα ισχύος των ανωτέρω αποφάσεων, οι συμβασιούχοι διάδικοι αυτών **α)** θα έχουν δικαίωμα υπογραφής ως υπάλληλοι Ι.Δ.Α.Χ., **β)** θα τους χορηγούνται άδειες εννεάμηνης ανατροφής τέκνου και άδειες άνευ αποδοχών και, σε καταφατική περίπτωση, αν οι άδειες θα χορηγούνται με απόφαση του προϊσταμένου, όπως στους υπαλλήλους Ι.Δ.Α.Χ., **γ)** θα ικανοποιούνται αιτήματά τους για μετάθεση και, σε καταφατική περίπτωση, αν τα αιτήματα θα ικανοποιούνται με απόφαση μονομελούς οργάνου διοίκησης με ή χωρίς σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου και **δ)** θα δύναται η υπηρεσία να τους μετακινεί, άνευ αιτήσεώς τους, προς κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών.
- 2)** Αν το αρμόδιο για τους μόνιμους και για τους υπαλλήλους Ι.Δ.Α.Χ. Υπηρεσιακό Συμβούλιο του ΥΠΠΟΑ έχει αρμοδιότητα, κατ' άρθρο 14 παρ. 1 του π.δ. 410/1988, να γνωμοδοτήσει επί αιτήματος χορήγησης άδειας για την άσκηση ιδιωτικού έργου, το οποίο υπέβαλε συμβασιούχος με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.), απασχολούμενος δυνάμει πρωτόδικης απόφασης που εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών, με την

 2

οποία αναγνωρίστηκε ότι η σχέση που τον συνέδεε με το Δημόσιο ήταν σύμβαση εξαρτημένης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ., υποχρεώθηκε δε το Δημόσιο να τον απασχολεί και κηρύχθηκε προσωρινά εκτελεστή η διάταξη περί υποχρέωσης απασχόλησης αυτού.

3) Αν διέπεται από τις διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. του π.δ. 410/1988 η παραβατική συμπεριφορά συμβασιούχου stage του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ήδη ΕΦΚΑ), που απασχολείται δυνάμει πρωτόδικης απόφασης (εργατικών διαφορών), που αναγνώρισε ότι η σχέση που τον συνέδεε με το Ίδρυμα ήταν σύμβαση εξαρτημένης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ., υποχρέωσε δε το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ να τον απασχολεί και κήρυξε προσωρινά εκτελεστή τη διάταξη περί υποχρέωσης απασχόλησης.

Επί των ανωτέρω ερωτημάτων, τα οποία εισήχθησαν στην Ολομέλεια με την υπ' αριθ. 94/2017 πράξη του Προέδρου Ν.Σ.Κ., σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 5 του ν. 3086/2002, λόγω της έκδοσης των γνωμοδοτήσεων Ν.Σ.Κ. υπ' αριθ. 77/2015 και 238/2016 (Στ' Τμήματος) και 33/2016 (Ε' Τμήματος), οι οποίες έκριναν διαφορετικά επί των κρίσιμων ζητημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό.

Από τα έγγραφα των ερωτημάτων και από τα στοιχεία των φακέλων που τα συνοδεύουν, προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

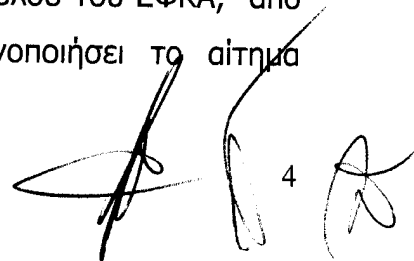
1. Με το πρώτο εκ των ανωτέρω ερωτημάτων, που υποβλήθηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ51/4/12-2-2015 έγγραφό της (εφεξής «πρώτο ερώτημα»), η ερωτώσα υπηρεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ανέφερε ότι εξακολουθούσε να απασχολεί σε διάφορες υπηρεσιακές μονάδες, μετά τη λήξη των σχετικών συμβάσεων, πρόσωπα με (αρχικές) συμβάσεις έργου και συμβάσεις stage, σε συμμόρφωση προς τις αναφερόμενες και συνημμένες στο ερώτημα ένδεκα (11) αποφάσεις του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, έξι (6) εκ των οποίων και συγκεκριμένα, οι Μ.Π.Α. 8731/2010, 864/2011, 871/2011, 919/2011, 9052/2011 και 12206/2012 είχαν εκδοθεί κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και υποχρέωναν το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ να αποδέχεται προσωρινά τις υπηρεσίες των συμβασιούχων-διαδίκων, ως μέτρο προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης, ενώ οι υπόλοιπες πέντε (5)

αποφάσεις είχαν εκδοθεί κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών, εξ αυτών δε δύο (2) και συγκεκριμένα, οι Μ.Π.Α. 1044/2007 και 2081/2013 διέτασαν την απασχόληση των συμβασιούχων κατά προσωρινά εκτελεστή διάταξη, μία (1), ήτοι η Μ.Π.Α. 3055/2013, απέρριπτε το αίτημα της προσωρινής εκτελεστότητας και διέτασσε την απασχόληση των συμβασιούχων-διαδίκων ως ασφαλιστικό μέτρο προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης, ενώ δύο (2), και συγκεκριμένα, οι Μ.Π.Α. 2032/2012 και 298/2007, δεν διέτασαν καν την απασχόληση των συμβασιούχων-διαδίκων, ούτε ως ασφαλιστικό μέτρο ούτε κατά προσωρινή εκτελεστότητα (παρόλα αυτά εξακολούθησε η απασχόλησή τους).

2. Περαιτέρω, η ερωτώσα υπηρεσία εξέφρασε τον προβληματισμό της ως προς το αν οι συμβασιούχοι-διάδικοι των άνω αποφάσεων (και για την περίοδο ισχύος αυτών) θα έχουν ή όχι τα δικαιώματα των υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. που κατέχουν οργανικές θέσεις, σύμφωνα με το π.δ. 410/1988 και συγκεκριμένα, α) αν θα έχουν δικαίωμα υπογραφής ως υπάλληλοι Ι.Δ.Α.Χ., β) αν θα τους χορηγούνται άδειες εννεάμηνης ανατροφής τέκνου και άδειες άνευ αποδοχών και, σε καταφατική περίπτωση, αν οι άδειες θα χορηγούνται με απόφαση του προϊσταμένου, όπως στους υπαλλήλους Ι.Δ.Α.Χ., γ) αν θα ικανοποιούνται αιτήματά τους για μετάθεση και, σε καταφατική περίπτωση, αν τα αιτήματα θα ικανοποιούνται με απόφαση μονομελούς οργάνου διοίκησης με ή χωρίς σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου και δ) αν θα δύναται η υπηρεσία να τους μετακινεί, άνευ αιτήσεώς τους, προς κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών.

3. Επί του ως άνω πρώτου ερωτήματος εκδόθηκε η υπ' αριθ. 77/2015 γνωμοδότηση του ΣΤ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., η οποία έκρινε, ομόφωνα, ότι οι απασχολούμενοι δυνάμει δικαστικών αποφάσεων με το ως άνω προσωρινά εκτελεστό διατακτικό, θα απασχολούνται προσωρινά και μέχρι την τελεσιδικία υπό το εργασιακό καθεστώς των προηγούμενων συμβάσεών τους και δεν θα εντάσσονται στο καθεστώς των εργασιακών σχέσεων του π.δ. 410/1988, έχοντας τα δικαιώματα των υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ., που ρυθμίζει το π.δ. αυτό.

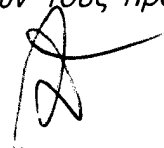
Σημειωτέον ότι, μετά την έκδοση της γνωμοδότησης αυτής, η υπηρεσία απέστειλε το υπ' αριθ. πρωτ. Γ51/5/24-3-2017 έγγραφο και τα αναγραφόμενα σε αυτό συνημμένα έγγραφα προς το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του ΕΦΚΑ, από τα οποία προκύπτει ότι α) η υπηρεσία έχει ήδη ικανοποιήσει το αίτημα

μετακίνησης της συμβασιούχου stage, Ε.Κ., διαδίκου της Μ.Π.Α. 3055/2013, και β) ότι, σε ορισμένες υποθέσεις που είχαν εκδοθεί, κατά του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή του ΟΠΑΔ, αποφάσεις από το τμήμα ασφαλιστικών μέτρων του Μ.Π.Α., εκδόθηκαν μεταγενέστερα αποφάσεις επί της κύριας δίκης των εργατικών διαφορών, ήτοι επί των υποθέσεων επί των οποίων είχαν εκδοθεί οι υπ' αριθ. 8731/2010, 864/2011, 871/2011, 919/2011 και 12206/2012 αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων, εκδόθηκαν αντιστοίχως οι υπ' αριθ. 3286/2013, 2511/2014, 2032/2012 και 2825/2013, 969/2014 και 3183/2014 αποφάσεις του Μ.Π.Α. με τη διαδικασία των εργατικών διαφορών.

4. Με το υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΔΥΗΔ/ΔΔΑΑΔ/ΤΔΑΔΤΠ/21097/3295/2965/2157/22-1-2015 έγγραφο ερώτημά της (στο εξής «δεύτερο ερώτημα»), η ερωτώσα υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΥΠΠΟΑ) εξέφρασε τον προβληματισμό της σχετικά με το αν το Γ' Πενταμελές Υψηλότερο Συμβούλιο (Υ.Σ.) του Υπουργείου, που είναι αρμόδιο για τους μόνιμους και για τους υπαλλήλους Ι.Δ.Α.Χ. οργανικών θέσεων του ΥΠΠΟΑ, είχε αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει επί αιτήματος του υπαλλήλου Γ.Α., με σύμβαση Ι.Δ.Ο.Χ., με το οποίο ζήτησε να του δοθεί άδεια της υπηρεσίας, προκειμένου να εργαστεί ιδιωτικά, ως ξεναγός, καθότι, κατά το άρθρο 14 παρ. 1 του π.δ. 410/1988, απαιτείται χορήγηση άδειας, μετά από γνώμη του οικείου Υ.Σ., για την άσκηση ιδιωτικής δραστηριότητας εκ μέρους των υπαλλήλων, που κατέχουν οργανικές θέσεις.

5. Το ως άνω αίτημα του Γ.Α., ο οποίος είχε αρχικά προσληφθεί ως συμβασιούχος εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ. άνευ οργανικής θέσης (φύλακας αρχαιοτήτων), υποβλήθηκε σε χρόνο που απασχολούνταν, μετά τη λήξη της σύμβασής του, δυνάμει της 1932/2014 πρωτόδικης απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (τμ. εργατικών διαφορών), η οποία έκρινε, επί λέξει, ως εξής: *«...αναγνωρίζει ότι οι συμβάσεις που συνδέουν καθέναν από τους ενάγοντες με το εναγόμενο αποτελούν μια ενιαία σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου. Αναγνωρίζει την ακυρότητα της καταγγελίας των αμέσως ανωτέρω ενιαίων συμβάσεων. Υποχρεώνει το εναγόμενο να απασχολεί τους ενάγοντες στη θέση, την ειδικότητα και με τις αντιστοιχούσες στην υπηρεσιακή τους ένταξη αποδοχές, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών τυπικών τους προσόντων, με*

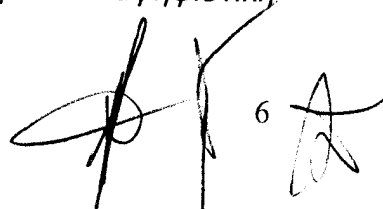
τους όρους που ίσχυαν πριν την καταγγελία των συμβάσεών τους ... Κηρύσσει την απόφαση προσωρινά εκτελεστή ως προς την αμέσως ανωτέρω διάταξή της ...».

Τούτο διότι «.... κατά την κρίση του Δικαστηρίου η επιβράδυνση της εκτέλεσης είναι δυνατόν να επιφέρει σημαντική ζημία» στον Γ.Α..

6. Επί του ως άνω δεύτερου ερωτήματος εκδόθηκε η υπ' αριθ. 33/2016 γνωμοδότηση του Ε' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., με την οποία κρίθηκε, κατά πλειοψηφία, ότι συντρέχει αρμοδιότητα του Υ.Σ. προς έκδοση γνώμης επί του αιτήματος του Γ.Α., διότι με την απόφαση 1932/2014 του Μ.Π.Α. το Δημόσιο υποχρεώθηκε σε απασχόληση αυτού υπό το καθεστώς σχέσης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. με οργανική θέση του π.δ. 410/1988, κατά συνδυαστική εκτίμηση των αναγνωριστικών και καταψηφιστικών διατάξεων της απόφασης.

7. Τέλος, με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ51/36/30-10-2015 έγγραφο ερώτημα, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. Γ51/15/30-05-2016 έγγραφο (εφεξής «τρίτο ερώτημα»), η ερωτώσα υπηρεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ εξέφρασε τον προβληματισμό της σχετικά με το αν οι διατάξεις πειθαρχικού δικαίου του π.δ. 410/1988, που ισχύουν για τους υπαλλήλους Ι.Δ.Α.Χ. που κατέχουν οργανικές θέσεις στο Δημόσιο, σε ΟΤΑ και ν.π.δ.δ., εφαρμόζονται επί του Φ.Ν., ο οποίος είχε αρχικά προσληφθεί με σύμβαση stage και επέδειξε παραβατική συμπεριφορά (άρνηση εκτέλεσης υπηρεσίας, αναξιοπρεπή και ανάρμοστη συμπεριφορά εντός υπηρεσίας) σε χρόνο, κατά τον οποίο, απασχολείτο, μετά τη λήξη της σύμβασης stage, σε συμμόρφωση προς την απόφαση υπ' αριθ. 3286/2013 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία εκδόθηκε κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών.

Με την ως άνω απόφαση το Δικαστήριο έκρινε ειδικότερα τα εξής: «...Αναγνωρίζει ότι οι ενάγοντες συνδέονται με το εναγόμενο ... με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου. Αναγνωρίζει την ακυρότητα της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας... Υποχρεώνει το εναγόμενο να αποδέχεται τις προσηκόντως προσφερόμενες υπηρεσίες των εναγόντων και να τους απασχολεί στη θέση, την ειδικότητα και με τις αποδοχές που αντιστοιχούν εκ του νόμου με αυτή την υπηρεσιακή ένταξη και εξέλιξη, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών τυπικών τους προσόντων.... Κηρύσσει την ανωτέρω καταψηφιστική

διάταξη προσωρινά εκτελεστή...», δεδομένου ότι, κατά το Δικαστήριο, «συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι προς τούτο, αφού διαφορετικά οι ενάγοντες μέχρι την επέλευση της τελεσιδικίας θα αποστερούνται του τακτικού τους μισθού, που αποτελεί και το μοναδικό μέσο βιοπορισμού τους, ενόψει μάλιστα και των επικρατουσών όχι ευνοϊκών στην αγορά εργασίας σήμερα συνθηκών.».

8. Επί του ως άνω τρίτου ερωτήματος εκδόθηκε η υπ' αριθ. 238/2016 γνωμοδότηση του ΣΤ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., με την οποία κρίθηκε, ομόφωνα, ότι το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, συμμορφούμενο προς την ως άνω δικαστική απόφαση, οφείλει να εξομοιώσει τον Φ.Ν., που δεν κατέχει οργανική θέση, με υπάλληλο Ι.Δ.Α.Χ. οργανικής θέσης του π.δ. 410/1988, τόσο ως προς το ασφαλιστικό και μισθολογικό όσο και ως προς το πειθαρχικό καθεστώς αυτού.

9. Οι προαναφερόμενες υπ' αριθ. 77/2015, 33/2016 και 238/2016 γνωμοδοτήσεις Τμημάτων Ν.Σ.Κ. έκριναν με διαφορετικό τρόπο το εργασιακό καθεστώς, υπό το οποίο οφείλει η Διοίκηση να απασχολεί συμβασιούχους εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.), συμβασιούχους έργου και συμβασιούχους stage μετά τη λήξη των σχετικών συμβάσεών τους σε συμμόρφωση προς πρωτόδικες αποφάσεις που εκδόθηκαν με τη διαδικασία των εργατικών διαφορών, αναγνώρισαν ότι η σχέση που τους συνέδεε με τον εργοδότη ήταν η σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (Ι.Δ.Α.Χ.) και υποχρέωσαν τον εργοδότη - δημόσιο φορέα να αποδέχεται τις υπηρεσίες τους και περαιτέρω κήρυξαν προσωρινά εκτελεστή την τελευταία αυτή διάταξη περί της αποδοχής των υπηρεσιών.

Για το λόγο αυτό και πρωτίστως προς ενοποίηση της θέσης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους επί των τεθέντων νομικών ζητημάτων, ο Πρόεδρος του Σώματος εισήγαγε τα σχετικά ερωτήματα στην Ολομέλεια, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 3086/2002.

Νομοθετικό Πλαίσιο.

10. Στις διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 1 και 103 παρ. 2, 3, 4, 6, 7 και 8 του αναθεωρημένου Συντάγματος ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 4.

«1. Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου...».

Άρθρο 103.

«1.... 2. Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί υπάλληλος σε οργανική θέση που δεν είναι νομοθετημένη. Εξαιρέσεις μπορεί να προβλέπονται από ειδικό νόμο, για να καλυφθούν απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες με προσωπικό που προσλαμβάνεται για ορισμένη χρονική περίοδο με σχέση ιδιωτικού δικαίου. 3. Οργανικές θέσεις ειδικού Επιστημονικού καθώς και τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού μπορούν να πληρούνται με προσωπικό που προσλαμβάνεται με σχέση ιδιωτικού δικαίου....

4. Οι δημόσιοι υπάλληλοι που κατέχουν οργανικές θέσεις είναι μόνιμοι εφόσον αυτές οι θέσεις υπάρχουν. Αυτοί εξελίσσονται μισθολογικά σύμφωνα με τους όρους του νόμου και, εκτός από τις περιπτώσεις που αποχωρούν λόγω ορίου ηλικίας ή παύονται με δικαστική απόφαση, δεν μπορούν να μετατεθούν χωρίς γνωμοδότηση ούτε να υποβιβαστούν ή να παυθούν χωρίς απόφαση υπηρεσιακού συμβουλίου, που αποτελείται τουλάχιστον κατά τα δύο τρίτα από μόνιμους δημοσίου υπαλλήλους.... 5...

6. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή ... και στους υπαλλήλους των ... νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

7. Η πρόσληψη υπαλλήλων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, γίνεται είτε με διαγωνισμό είτε με επιλογή

8. Νόμος ορίζει τους όρους, και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπομένων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολούμενους με σύμβαση έργου....».

11. Στις διατάξεις των άρθρων 321, 322 παρ. 1, 324, 325, 521 παρ. 1, 2, 3, 522, 682 παρ. 1, 2, 692 παρ. 4, 695, 731, 904, 907, 908, 909 και 663 του Κ.Πολ.Δ. (όπως ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο έκδοσης των προσωρινά

εκτελεστών αποφάσεων του δεύτερου και τρίτου ερωτήματος), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 321.

«Όσες οριστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων δεν μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικασμένο.».

Άρθρο 322.

«1. Το δεδικασμένο εκτείνεται στο ουσιαστικό ζήτημα που κρίθηκε, αν η απόφαση έκρινε οριστικά για μια έννομη σχέση που έχει προβληθεί με αγωγή Το δεδικασμένο εκτείνεται στο δικονομικό ζήτημα που κρίθηκε οριστικά».

Άρθρο 324.

«Δεδικασμένο υπάρχει μεταξύ των ίδιων προσώπων με την ίδια ιδιότητα μόνο για το δικαίωμα που κρίθηκε και εφόσον πρόκειται για το ίδιο αντικείμενο και την ίδια ιστορική και νομική αιτία.».

Άρθρο 325.

«Το δεδικασμένο ισχύει υπέρ και κατά 1) των διαδίκων».

Άρθρο 521.

«1. Η έφεση που έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και νόμιμα αναστέλλει την εκτέλεση της απόφασης. ...

2. Σε αποφάσεις προσωρινά εκτελεστές δεν αναστέλλεται η εκτέλεση

3. Το ανασταλτικό αποτέλεσμα διαρκεί έως ότου εκδοθεί η οριστική απόφαση για την έφεση ή καταργηθεί με άλλον τρόπο η δευτεροβάθμια δίκη.».

Άρθρο 522.

«Με την άσκηση της έφεσης η υπόθεση μεταβιβάζεται στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο μέσα στα όρια που καθορίζονται από την έφεση και τους προσθέτους λόγους.».

Άρθρο 663.

«Κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 664 έως 676 δικάζονται 1) οι διαφορές από παροχή εξαρτημένης εργασίας ή και από οποιαδήποτε άλλη αιτία με αφορμή την παροχή της εργασίας αυτής μεταξύ των εργαζομένων και των εργοδοτών, 2) ...».

Άρθρο 682.

«1. Κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 683 έως 703 τα δικαστήρια, σε επείγουσες περιπτώσεις ή για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος, μπορούν να διατάζουν ασφαλιστικά μέτρα για την εξασφάλιση ή διατήρηση ενός δικαιώματος ή τη ρύθμιση μιας κατάστασης και να τα μεταρρυθμίζουν ή να τα ανακαλούν.....

2. Τα ασφαλιστικά μέτρα μπορούν να διαταχθούν και κατά τη διάρκεια της δίκης που αφορά την κύρια υπόθεση.».

Άρθρο 692.

«1... 4. Τα ασφαλιστικά μέτρα δεν πρέπει να συνίστανται στην ικανοποίηση του δικαιώματος του οποίου ζητείται η εξασφάλιση ή η διατήρηση.».

Άρθρο 695.

«Η απόφαση των ασφαλιστικών μέτρων ισχύει προσωρινά και δεν επηρεάζει την κύρια υπόθεση.».

Άρθρο 731.

«Το δικαστήριο δικαιούται να διατάξει ως ασφαλιστικό μέτρο την ενέργεια, παράλειψη ή ανοχή ορισμένης πράξης από εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η αίτηση.».

Άρθρο 904.

«1. Αναγκαστική εκτέλεση μπορεί να γίνει μόνο βάσει εκτελεστού τίτλου.

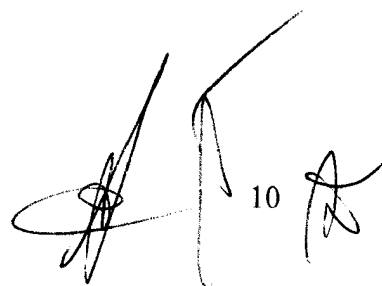
2. Εκτελεστοί τίτλοι είναι α) οι τελεσίδικες αποφάσεις, καθώς και οι αποφάσεις κάθε ελληνικού δικαστηρίου που κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές, β) ...».

Άρθρο 907.

«Την προσωρινή εκτέλεση οριστικής απόφασης διατάζει το δικαστήριο, αν τη ζητήσει ο διάδικος που νίκησε.».

Άρθρο 908.

«1. Το δικαστήριο μπορεί να κηρύξει προσωρινώς εκτελεστή την απόφαση ολικά ή εν μέρει σε κάθε περίπτωση που κρίνει πως συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι γι' αυτό ή ότι η καθυστέρηση στην εκτέλεση μπορεί να προκαλέσει σημαντική ζημία στο διάδικο που νίκησε. Ιδίως μπορεί να διαταχθεί προσωρινή εκτέλεση α) ... ε) σε απαιτήσεις που πηγάζουν από τις σχέσεις που αναφέρουν τα άρθρα 663

10

2. Αν πιθανολογείται ότι η εκτέλεση θα βλάψει ανεπανόρθωτα το διάδικο που νικήθηκε, το δικαστήριο μπορεί να μην κηρύξει προσωρινά εκτελεστή την απόφαση.».

Άρθρο 909.

«Προσωρινή εκτέλεση δεν μπορεί να διαταχθεί 1) κατά του δημοσίου, των δήμων και των κοινοτήτων, 2)...».

12. Στις διατάξεις των άρθρων 2, 31 παρ. 1, 2 και 159 παρ. 1 και 5 του Υπαλληλικού Κώδικα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3528/2007 (Α' 26), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 2 - Έκταση εφαρμογής.

«1. Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγονται οι πολιτικοί διοικητικοί υπάλληλοι του κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. 2.».

Άρθρο 31 - Άσκηση ιδιωτικού έργου με αμοιβή.

«1. Μετά από άδεια ο υπάλληλος μπορεί να ασκεί ιδιωτικό έργο ή εργασία με αμοιβή, εφόσον συμβιβάζεται με τα καθήκοντα της θέσης του και δεν παρεμποδίζει την ομαλή εκτέλεση της υπηρεσίας του.

2. Η άδεια χορηγείται για συγκεκριμένο έργο ή εργασία μετά από σύμφωνη αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου και μπορεί να ανακαλείται με τον ίδιο τρόπο. Η άδεια στους υπαλλήλους του Δημοσίου χορηγείται από τον οικείο υπουργό ... 3...».

Άρθρο 159 - Υπηρεσιακά Συμβούλια.

«1. Με απόφαση του οικείου Υπουργού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστάται σε κάθε Υπουργείο ή Ν.Π.Δ.Δ. ένα Υπηρεσιακό Συμβούλιο.

5. Τα Υπηρεσιακά Συμβούλια είναι αρμόδια για την εν γένει υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων δημοσίων υπηρεσιών, ορισμένου νομικού προσώπου ή περισσότερων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (κοινά), με εξαίρεση την πειθαρχική ευθύνη ...».¹

¹ Η παρ. 5, κατά το παραπάνω (κρίσιμο εν προκειμένω) μέρος της, α) τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου τρίτου του ν. 4057/2012 (Α' 54) και β) δεν θίχτηκε από την εκ νέου αντικατάσταση αυτής της παραγράφου με το άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 4275/2014 (Α' 149).

13. Στο άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3801/2009 «Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και άλλες διατάξεις...» (Α' 163), ορίζονται τα εξής:

«Στις διατάξεις του κεφαλαίου Β' του π.δ. 410/1988 ... υπάγεται όλο το προσωπικό με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ανεξαρτήτως ειδικότητας.».

14. Στο άρθρο 4 παρ. 5 του ν. 2839/2000 (Α' 196) ορίζεται ότι:

«Οι διατάξεις των άρθρων 48 έως 53 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. εφαρμόζονται ανάλογα και στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α..».

15. Στα άρθρα τέταρτο και όγδοο του ν. 4057/2012 «Πειθαρχικό Δίκαιο Δημοσίων Πολιτικών διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (Α' 54), ορίζονται τα εξής:

Άρθρο τέταρτο.

«Οι διατάξεις του παρόντος νόμου, ... με τις οποίες προβλέπονται πειθαρχικά παραπτώματα και πειθαρχικές ποινές, εφαρμόζονται αναλόγως για το προσωπικό ... των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που κατέχει οργανικές θέσεις.

2. Τα πειθαρχικά συμβούλια του παρόντος νόμου έχουν αρμοδιότητα για τα θέματα ... πειθαρχικού δικαίου ... του προσωπικού της προηγούμενης παραγράφου».

Άρθρο όγδοο.

«1. Καταργείται κάθε διάταξη των νόμων 3528/2007, 3584/2007, καθώς και του π.δ. 410/1988 που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που διέπονται από αυτόν. Επίσης καταργείται κάθε διάταξη που αντίκειται στις ρυθμίσεις του άρθρου έκτου του παρόντος ή ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα που ρυθμίζονται από αυτό.».

16. Στις διατάξεις των άρθρων 1, 11 παρ. 1, 14 παρ. 1, 23, 24, 28, 30 παρ. 1, 36, 37, 38, 40, 45 και 89 του π.δ. 410/1988 «Κωδικοποίηση ... των διατάξεων ..., που αφορούν το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου

του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των λοιπών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (Α' 191), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 1 - Περιπτώσεις προσλήψεων προσωπικού.

«Η πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου από το δημόσιο, τους ... (Ο.Τ.Α.) και τα ... (Ν.Π.Δ.Δ.) επιτρέπεται μόνο: α) Για την κάλυψη οργανικών θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού, καθώς και τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού που προβλέπεται από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Επίσης, για την κάλυψη οργανικών θέσεων μερικής ή περιοδικής απασχόλησης για προσωπικό καθαριότητας και λοιπό βοηθητικό προσωπικό. β) Για την κάλυψη απρόβλεπτων και επείγουσών αναγκών. γ) Για την κάλυψη παροδικών αναγκών που δεν είναι απρόβλεπτες και επείγουσες.».

Άρθρο 11 - Πράξη πρόσληψης.

«1. ... Προκειμένου για νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, η πρόσληψη ενεργείται με απόφαση του αρμόδιου για την πρόσληψη του προσωπικού οργάνου. ...».

Άρθρο 14 - Καθήκοντα, περιορισμοί και αστική ευθύνη.

«1. Οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τα θεμελιώδη καθήκοντα, τους περιορισμούς και την αστική ευθύνη των δημόσιων πολιτικών διοικητικών υπαλλήλων εφαρμόζονται ανάλογα και για το προσωπικό του Κεφαλαίου αυτού, με εξαίρεση τις διατάξεις για την εντοπιότητα. 2.».

Άρθρο 23 - Γονική άδεια και άλλες διευκολύνσεις.

«Στους απασχολούμενους με οικογενειακές υποχρεώσεις στο Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α., με οποιαδήποτε σχέση, εφαρμόζονται ως προς τη γονική άδεια ανατροφής ή άλλες διευκολύνσεις οι διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν. 1483/1984 (άρθρα 1 - 18), σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στις διατάξεις του Ν.Δ/τος 193/1988 (ΦΕΚ 84/6.5.1988 τ.Α').».

Άρθρο 24 - Άδεια χωρίς αποδοχές.

«1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και εφόσον οι ανάγκες της υπηρεσίας επιτρέπουν, μπορεί να χορηγείται στο προσωπικό του παρόντος Κεφαλαίου, μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, άδεια απουσίας χωρίς αποδοχές μέχρι έντεκα (11) ή δεκατρείς (13) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος, εφόσον εφαρμόζεται ή μη σύστημα πενθήμερης εβδομάδας εργασίας αντίστοιχα.

2. Διατάξεις που προβλέπουν τη χορήγηση άδειας χωρίς αποδοχές, πέρα από τον οριζόμενο στην προηγούμενη παράγραφο αριθμό ημερών, δεν θίγονται.

3. Στις περιπτώσεις συζύγων, με οποιαδήποτε σχέση και αν συνδέονται με το Δημόσιο και αν ο ένας από τους δύο υπηρετεί στο εξωτερικό, ο άλλος έχει δικαίωμα να ζητήσει ειδική άδεια χωρίς αποδοχές, διάρκειας τριών (3) ετών κατ' ανώτατο όριο, με σκοπό τη συγκατοίκηση. ...Το παραπάνω δικαίωμα ειδικής άδειας αναγνωρίζεται επίσης και σε υπαλλήλους που συνδέονται με οποιαδήποτε σχέση με το Δημόσιο και των οποίων οι σύζυγοι, συνδεόμενοι με οποιαδήποτε σχέση με το Δημόσιο, υπηρετούν προσωρινά στο εξωτερικό σε διεθνείς οργανισμούς.

4. Υπάλληλοι με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου, που κατέχουν οργανικές θέσεις, των δημόσιων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, που είναι σύζυγοι μόνιμων αξιωματικών και υπαξιωματικών που υπηρετούν στο εξωτερικό, μπορούν να ζητήσουν άδεια χωρίς αποδοχές.....».

Άρθρο 28 – Μετάθεση.

«Η μετάθεση προσωπικού του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, πλην οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, επιτρέπεται για την εξυπηρέτηση υπηρεσιακών αναγκών με απόφαση του αρμόδιου για την πρόσληψη οργάνου μετά από αιτιολογημένη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου.».

Άρθρο 30 – Μετακίνηση.

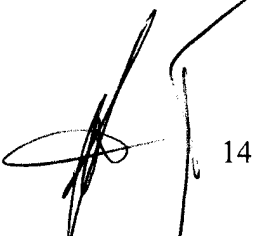
«1. Απλή μετακίνηση προσωπικού του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ. σε θέση της ίδιας αρχής ενεργείται με απόφαση του προϊστάμενου αυτής.».

Άρθρο 36 - Υπηρεσιακά Συμβούλια.

«1. Όπου στις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού προβλέπεται κρίση συμβουλίων, αρμόδια είναι τα υπηρεσιακά συμβούλια του μόνιμου προσωπικού της οικείας υπηρεσίας».

Άρθρο 37 - Έννοια πειθαρχικού αδικήματος.

«1. Κάθε παράβαση των καθηκόντων του προσληφθέντος, με υπαίτια πράξη ή παράλειψη, που μπορεί να καταλογισθεί, αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα.

 14

2. Το κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου καθήκον προσδιορίζεται τόσο από τις διατάξεις, εγκυκλίους, οδηγίες και διαταγές που αφορούν στην υπηρεσία του προσλαμβανόμενου, όσο και από τη διαγωγή που οφείλει να τηρεί, εξαιτίας της θέσης του, μέσα και έξω από την υπηρεσία.».

Άρθρο 38 - Πειθαρχικά αδικήματα.

«1. Μεταξύ των πειθαρχικών αδικημάτων περιλαμβάνονται ιδίως: θ) Η αναξιοπρεπής διαγωγή μέσα στην υπηρεσία ή εκτός αυτής... ιβ) Η μη αρμόζουσα συμπεριφορά προς τους πολίτες, τους προϊστάμενους και λοιπούς υπαλλήλους. .. ιστ) Η άρνηση ή παρέλκυση εκτέλεσης υπηρεσίας.».

Άρθρο 40 - Πειθαρχικές δικαιοδοσίες

«Πειθαρχική δικαιοδοσία ασκούν: α) Οι πειθαρχικώς προϊστάμενοι. β) Τα πειθαρχικά συμβούλια.».

Άρθρο 45 - Λοιπές πειθαρχικές διατάξεις.

«Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα, εφόσον συμβιβάζονται με τη ρύθμιση του Κεφαλαίου αυτού, οι διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 760/1976 «περί κωδικοποίησεως εις ενιαίον κείμενον των ισχυουσών διατάξεων του πειθαρχικού δικαίου των υπαλλήλων του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ.», με εξαίρεση τα άρθρα αυτού 3 παρ. 1, 3 και 4, 7 παρ. 1, 12, 13, 14, 16, 17 παρ. 1, 2, και 5, 18, 20 παρ. 3, 39, 40, 43, 45 στοιχ. ε και 46 έως 48.».

Άρθρο 89 - Εφαρμογή εργατικής νομοθεσίας.

«Όπου στον Κώδικα αυτό δεν ορίζεται διαφορετικά, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για τη σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.».

17. Στις διατάξεις των άρθρων 1, 9, 16 και 18 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45), όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 1.

«Οι διατάξεις του Κώδικα αυτού εφαρμόζονται στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,....».

Άρθρο 9.

«1. Η αρμοδιότητα των διοικητικών οργάνων καθορίζεται από τις σχετικές διατάξεις.».

Άρθρο 16.

«1. Η διοικητική πράξη είναι έγγραφη ... φέρει δε ... και υπογραφή του αρμόδιου οργάνου.».

Άρθρο 18.

«1. Η ατομική διοικητική πράξη τελειούται με την υπογραφή και τη χρονολόγησή της, ή τη δημοσίευσή της αν είναι δημοσιευτέα».

18. Στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3068/2002 «Συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις,» (Α' 274), ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Το Δημόσιο, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου έχουν υποχρέωση να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει.».

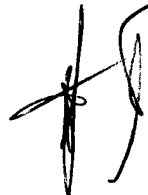
19. Στις διατάξεις του άρθρου 652 παρ. 1 του Αστικού Κώδικα, ορίζονται τα εξής:

«Ο εργαζόμενος οφείλει να εκτελέσει με επιμέλεια την εργασία που ανέλαβε και ευθύνεται για τη ζημία που προξενείται στον εργοδότη από δόλο ή από αμέλεια του.».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων.

Κατά τη συζήτηση, που διεξήχθη μεταξύ των μελών της Β' Τακτικής Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., διατυπώθηκαν επί του **πρώτου ερωτήματος** οι ακόλουθες γνώμες:

20. Κατά τη γνώμη της **πλειοψηφίας**, που απαρτίσθηκε από τους Αντιπροέδρους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Χρυσάφουλα Αυγερινού και Ιωάννη Διονυσόπουλο και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Δήμητρα Κεφάλα, Ελένη Σβολοπούλου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Σταύρο Σπυρόπουλο, Χρήστο Μητκίδη, Παναγιώτα - Ελευθερία Δασκαλέα-Ασημακοπούλου, Γεώργιο Γρυλωνάκη,

 16

Βασίλειο Κορκίζογλου και Νικόλαο Καραγιώργη (ψήφοι δεκατέσσερις -14), με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια Ευθυμία Ε. Γκαράνη, Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου), από τις διατάξεις των άρθρων 2 και 6 του ν. 3086/2002, προκύπτει ότι το Ν.Σ.Κ. γνωμοδοτεί για την έννοια συγκεκριμένης διάταξης που η Διοίκηση καλείται να εφαρμόσει, ο δε προβληματισμός της πρέπει να προκύπτει από ιστορικό που παρέχεται από την ίδια την υπηρεσία και δεν επιτρέπεται να διαμορφώνεται από το Ν.Σ.Κ., πρέπει δε να αφορά υπαρκτή, εξατομικευμένη και όχι υποθετική περίπτωση, επί της οποίας πρόκειται πράγματι η Διοίκηση να χρησιμοποιήσει την εκδοθησόμενη γνώμη (βλ. Ν.Σ.Κ. 324/2014, 459/2012, 152/2012, 371/2010, 158/2010, 168/2006).

21. Στην ερευνώμενη υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλου του ερωτήματος, όπως εκτίθεται στο «ιστορικό» αυτού, προκύπτει ότι προβληματισμός της ερωτώσας υπηρεσίας υφίσταται πλέον μόνον αναφορικά με τέσσερις (4) συμβασιούχους, διαδίκους σε δύο (2) δικαστικές αποφάσεις που διατάζουν την απασχόληση αυτών ως ασφαλιστικό μέτρο προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης, αφορά δε (ο προβληματισμός) στο αν δύνανται αυτοί να υπογράψουν διοικητικά έγγραφα και να μετακινούνται σε άλλη θέση της ίδιας υπηρεσίας². Συγκεκριμένα, δια του με αρ. πρωτ. 1679/2015 εγγράφου του Υποκαταστήματος ΙΚΑ Κέρκυρας προς την ερωτώσα υπηρεσία ερωτάται, αν έχουν δικαίωμα υπογραφής ο Σ.Χ. συμβασιούχος έργου, απασχολούμενος δυνάμει ασφαλιστικού μέτρου διαταχθέντος δια της Μ.Π.Α. 919/2011 και οι Ι.Μ. και Ε.Π., συμβασιούχοι stage, απασχολούμενες επίσης δυνάμει ασφαλ. μέτρου διαταχθέντος δια της Μ.Π.Α. 3055/2013. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 306/28-1-2015 έγγραφο της Δ/σης Ασφάλισης Παροχών ΟΠΑΔ προς την ερωτώσα υπηρεσία ερωτάται αν δύνανται να μετακινηθεί σε άλλο υποκατάστημα του ΙΚΑ/ΕΤΑΜ η Ε.Κ., συμβασιούχος stage, απασχολούμενη δυνάμει ασφαλιστικού μέτρου, διαταχθέντος δια της Μ.Π.Α. 3055/2014.

22. Το κατά τα ανωτέρω εξεταστέο από την Ολομέλεια πραγματικό και νομικό ζήτημα δεν διαφοροποιείται από τη μεταβολή των συνθηκών που

² Σημειώνεται ότι παρέμεινε αναπάντητο από την υπηρεσία το από 26-7-2017 έγγραφο του Γ.Ν.Σ. του ΕΦΚΑ, με το οποίο ζητήθηκε η συμπλήρωση του ιστορικού, σχετικά με τους συμβασιούχους-διαδίκους των λοιπών εννέα αποφάσεων και σχετικά με τα λοιπά υποερωτήματα περί αδειών και μεταθέσεων.

περιγράφεται στο πρόσφατο υπ' αριθ. πρωτ. Γ51/5/24-3-2017 έγγραφο της υπηρεσίας (βλ. ανωτέρω, σκ. 3) και επήλθε (η μεταβολή) μεταγενέστερα της έκδοσης της γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. 77/2015, τούτο δε διότι η εκ μέρους του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., κατ' άρθρο 6 παρ. 5 του ίδιου νόμου, παραπομπή στην Ολομέλεια ερωτημάτων επί των οποίων έχουν εκδοθεί διαφοροποιημένες γνωμοδοτήσεις Τμημάτων του Ν.Σ.Κ., σκοπεί στην επανεξέταση του, γενικότερου ενδιαφέροντος, νομικού ζητήματος και στην έκδοση ενιαίας γνώμης του Ν.Σ.Κ.. Συνεπώς, το εξεταστέο από την Ολομέλεια ζήτημα συνίσταται στο πραγματικό του ερωτήματος, όπως αυτό υποβλήθηκε ενώπιον των Τμημάτων, ανεξαρτήτως της τυχόν μεταγενέστερης μεταβολής των συνθηκών ή απώλειας του ενδιαφέροντος της υπηρεσίας. Διαφορετική εκδοχή θα διατηρούσε στο νομικό κόσμο την ανομοιόμορφη κρίση του Ν.Σ.Κ. και θα προκαλούσε σύγχυση της Διοίκησης επί παρόμοιων μελλοντικών προβληματισμών.

23. Ως προς το ζήτημα της υποχρέωσης της Διοίκησης να συμμορφώνεται προς δικαστικές αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων, μετά τη σημειωθείσα αρχικά διάσταση στη νομολογία των Δικαστηρίων, φαίνεται να επικρατεί η άποψη ότι και οι αποφάσεις αυτές εμπίπτουν στο άρθρο 1 παρ. 1 ν. 3068/2002 και παράγουν υποχρέωση της Διοίκησης για συμμόρφωση³. Στην εξεταζόμενη, πάντως, περίπτωση, διαπιστώνεται ότι η Διοίκηση, εκουσίως συμμορφωθείσα προς το ασφαλιστικό μέτρο των άνω Μ.Π.Α. 919/2011 και 3055/2013, συνέχισε να απασχολεί τους συμβασιούχους του ερωτήματος και μετά τη λήξη των συμβάσεών τους, προβληματίζεται δε ως προς το καθεστώς απασχόλησης που επέβαλε το Δικαστήριο.

24. Σύμφωνα με τη νομολογία, αντικείμενο της δίκης των ασφαλιστικών μέτρων δεν είναι το εριζόμενο δικαίωμα του ουσιαστικού δικαίου, αλλά το δικονομικής φύσης δικαίωμα του αιτούντα να αξιώσει τη λήψη προσωρινής προστασίας, να ζητήσει δηλαδή από το Δικαστήριο τη διάπλαση μιας έννομης κατάστασης που να διασφαλίζει το κινδυνεύον ουσιαστικό δικαίωμα, το οποίο αποτελεί το αντικείμενο της κύριας δίκης. Το ζήτημα που εξετάζεται ως κύριο από

³ βλ. σχετικά ΣτΕ 1281/2016, 60/2016, 2374/2015, 2378/2015, 4436/2013, Ε.Σ. (Ι' Τμ.) 141/2012, 171/2010, 29//2007, Ολομ. Ε.Σ. της 12-1-2001, Ν.Σ.Κ. 129/2016 (Ολομ.), 5/2013, 498/2012, 61/2012 (Ατομ.), 156/2011, 481/2004 και 552/2001 (για προσωρ. διαταγή), αντιθ. Α.Π. 5/2015, 16/2015, 8/2013, 5/2012 κ.α..

τον Δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων είναι η διάγνωση της ύπαρξης ή της ανυπαρξίας του ως άνω διαπλαστικού δικαιώματος, με την απόφαση δε που διατάσσει τη λήψη ασφαλιστικού μέτρου, η έννομη σχέση του ουσιαστικού δικαίου δεν έχει διαγνωστεί αυθεντικά, αλλά έχει εξεταστεί παρεμπιπτόντως, ως απλό προδικαστικό ζήτημα, προκειμένου να κριθεί στη συνέχεια αν συντρέχει ή όχι το δικαίωμα του αιτούντα να ζητήσει τη λήψη ασφαλιστικού μέτρου κατά τον Κ.Πολ.Δ. (Πρακτικά Συνεδρίασης Ολομ. Ε.Σ. της 19-5-2010, Α.Π. 75/2014, Α.Π. 618/2003).

25. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, όταν ο Δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων αναγνωρίζει ότι η σχέση του προσληφθέντος ως συμβασιούχου εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ. ή έργου ή stage ήταν η σύμβαση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. και διατάσσει τον εργοδότη να αποδέχεται προσωρινά τις υπηρεσίες αυτού και μετά τη λήξη της σύμβασής του, το ζήτημα που κρίθηκε ως κύριο συνίσταται στην ύπαρξη δικονομικού δικαιώματος του συμβασιούχου να ζητήσει προσωρινή προστασία από τη δυσμενή κατάσταση που επέφερε σε βάρος του η λύση της έως τότε σύμβασής του. Ειδικότερα, από και δια της περιέλευσης στον συμβασιούχο της καταγγελίας, επήλθε άμεσα η κατάργηση της εργασιακής σχέσης αυτού για το μέλλον και δημιουργήθηκε έτσι κατάσταση αποξένωσής του από την εργασία και μισθοδοσία, που θα διαρκέσει έως την τελεσίδικη κρίση επί του κύρους της καταγγελίας (Α.Π. 55/2015, 541/2014, 65/2012, 1792/1987, Δ. Ζερδελής, Δ. 1991.212 και Δ. 2014.698). Συνεπώς, το κινδυνεύον δικαίωμα του συμβασιούχου, για το οποίο αιτείται αυτός προσωρινή προστασία, δεν είναι το δικαίωμά του να απασχολείται άμεσα ως υπάλληλος Ι.Δ.Α.Χ., διότι αυτό θα τύχει προστασίας μέσω της αυθεντικής δικαστικής διάγνωσης επί της κύριας αγωγής και μάλιστα αναδρομικά (βλ. Ν.Σ.Κ. 129/2016), αλλά το δικαίωμα να διατηρήσει τη διακοπείσα λόγω της καταγγελίας- επαφή με την εργασία και τη μισθοδοσία του και για την προσωρινή ρύθμιση αυτής της κατάστασης αποξένωσης διατάσσεται ως ασφαλιστικό μέτρο η υποχρέωση του εργοδότη να αποδέχεται προσωρινά τις υπηρεσίες του συμβασιούχου έως την κρίση του Δικαστηρίου της κύριας αγωγής.

26. Εξάλλου, ο νομικός χαρακτηρισμός που απέδωσε το Δικαστήριο των ασφαλιστικών μέτρων στη σχέση απασχόλησης, ως σύμβαση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ., δεν καταλαμβάνεται από το προσωρινό δεδικασμένο της απόφασης των

ασφαλιστικών μέτρων, καθότι η σχέση που συνέδεε τον αιτούντα με τον εργοδότη-δημόσιο φορέα έχει εξεταστεί παρεμπιπτόντως ως απλό προδικαστικό ζήτημα (Α.Π. 75/2014), σύμφωνα δε με τη διάταξη του άρθρου 695 του Κ.Πολ.Δ., το Δικαστήριο της κύριας αγωγής θα εξετάσει τη σχέση εξυπαρχής και αυτοτελώς, μη δεσμευόμενο από τον χαρακτηρισμό που απέδωσε σε αυτή ο Δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων (βλ. Ολομ. Ε.Σ. 1η Συνεδρ. 12-1-2011, Α.Π. 1624/2006, 1497/2000, Δ. Κονδύλης, «Το Δεδικασμένο», έκδ. 2007, σελ. 706 επ., Δ. Ζερδελής, «Η προστασία της θέσης εργασίας κατά τη διάρκεια της δίκης για το κύρος της καταγγελίας», σελ. 75 επ., Ν. Νίκας, Αρμ. 1982.1026).

27. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο εργοδότης-δημόσιος φορέας, συμμορφούμενος προς την απόφαση που διέταξε την απασχόληση του συμβασιούχου ως ασφαλιστικό μέτρο προσωρινής ρύθμισης της κατάστασης, οφείλει, για το διάστημα ισχύος αυτού, να απασχολεί τον συμβασιούχο υπό το κανονιστικό πλαίσιο της προηγούμενης απασχόλησής του. Αυτό το εργασιακό καθεστώς εξασφαλίζει απολύτως το σκοπό για τον οποίο διατάχθηκε το ασφαλιστικό μέτρο, που είναι η αντιμετώπιση της κατάστασης αποξένωσης του συμβασιούχου από την εργασία του και όχι η πρόσδοση σε αυτόν περισσότερων δικαιωμάτων απ' ό,τι είχε πριν δημιουργηθεί η κατάσταση αυτή. Επιπλέον, είναι συνεπές προς τον χαρακτήρα της (κατά πιθανολόγηση και μη δεσμευτικής) προσωρινής εκτίμησης ότι υπάρχει σύμβαση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ., η οποία αντιμετωπίζει ενδεχόμενο άμεσης ανατροπής από τον Δικαστή της κύριας δίκης [βλ. Ν.Σ.Κ. 498/2012 και 156/2011, Α.Π. 865/2014 και μειοψηφία της Ε.Σ. 141/2012, που έκριναν ότι, για το διάστημα απασχόλησης δυνάμει προσωρινής διαταγής, ο συμβασιούχος stage δικαιούται τις αποδοχές της προηγούμενης stage σύμβασής του και όχι τις αποδοχές σύμβασης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. και, επίσης, Α.Π. 143/2000, που δέχθηκε ότι τα δεδουλευμένα συμβασιούχου Ι.Δ.Ο.Χ., για το διάστημα απασχόλησής του δυνάμει προσωρινής διαταγής οφείλονται από τον εργοδότη όχι ως αποδοχές από συμβατικό δεσμό, αλλά ως ωφέλεια, κατά τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού].

28. Επιπλέον των ανωτέρω, η εκδοχή ότι οι απασχολούμενοι δυνάμει ασφαλιστικού μέτρου συμβασιούχοι πρέπει να απασχολούνται ήδη ως υπάλληλοι Ι.Δ.Α.Χ. του π.δ. 410/1988 γεννά ζήτημα σύστασης αντίστοιχων οργανικών

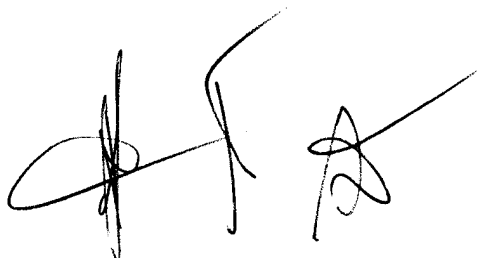
θέσεων για το προσωρινό διάστημα ισχύος του ασφαλιστικού μέτρου, τούτο δε, ενόψει αφενός του άρθρου 103 του Συντάγματος, που επιτρέπει διορισμό ή πρόσληψη προσωπικού του Δημοσίου, νηδδ, κ.λπ. μόνο σε νομοθετημένη οργανική θέση και αφετέρου του π.δ. 410/1988, που δεν προβλέπει προσωπικό Ι.Δ.Α.Χ. χωρίς οργανικές θέσεις (βλ. άρθρα 1, 3, 4 και 6). Όμως, η - διοικητικής φύσης - ενέργεια της νομοθέτησης οργανικών θέσεων δεν μπορεί να επιβάλλεται στη Διοίκηση με απόφαση πολιτικού δικαστηρίου, παρά μόνο ως συνέπεια αφενός μιας δεσμευτικής διάγνωσης ότι επρόκειτο για σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. και αφετέρου της υποχρέωσης συμμόρφωσης προς τη δικαστική απόφαση. Τέτοια συνέπεια δεν απορρέει από απόφαση ασφαλιστικών μέτρων, που δεν έκρινε δεσμευτικά με δύναμη δεδικασμένου επί του νομικού χαρακτηρισμού της σύμβασης και ούτε διέταξε ρητά τέτοια ενέργεια, ώστε να τίθεται ζήτημα συμμόρφωσης της Διοίκησης, ανεξάρτητα από την ορθότητα της κρίσης (βλ. Ε.Σ. Πρακτικά Συνεδρίασης Ι' Τμ. 29/30-10-2007, Ολομ. Ν.Σ.Κ. 129/2016, Ν.Σ.Κ. 142/2016, 85/2012, Ε.Σ. 141/2012 και Ν.Σ.Κ. 359/2013). Η αντίθετη εκδοχή προσκρούει και προς το πνεύμα της παρ. 21 του άρθρου ένατου του ν. 4057/2012, η οποία, αναφερόμενη στην ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης προσωπικού κατόπιν δικαστικής εργατικής διαφοράς (όπου, μάλιστα, η κρίση εξάγεται κατά πλήρη απόδειξη) απαιτεί να είναι αμετάκλητη η δικαστική κρίση περί ύπαρξης σχέσης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ., προκειμένου να αποφευχθεί η σχετική επιβάρυνση της Διοίκησης, αλλά και πλήθος ζητημάτων κύρους εγγράφων και ενεργειών εκ μέρους των συμβασιούχων, αν η αναγνώριση της σχέσης ως Ι.Δ.Α.Χ. ανατραπεί τελικά.

29. Στην περίπτωση του πρώτου ερωτήματος, με την απόφαση με αριθμό 919/2011 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, υποχρεώθηκε το ΙΚΑ «να αποδέχεται προσωρινά την προσηκόντως προσφερόμενη εργασία των αιτούντων ... στη θέση και με την ειδικότητα που αυτοί απησχολούνται κατά το χρόνο απόλυσης εκάστου», διότι «...λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος ... μεταξύ της παρούσης αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρωνκαι ...των τακτικών αγωγών ... όσο και λόγω των τρεχουσών οικογενειακών και οικονομικών αναγκών των αιτούντων...πιθανολογείται η επείγουσα ανάγκη της υποχρέωσης του καθ' ού να απασχολεί αυτούς προσωρινά...., καταβάλλοντας σε αυτούς τις νόμιμες

αποδοχές τους». Επομένως, το ΙΚΑ (ήδη ΕΦΚΑ), συμμορφούμενο προς την απόφαση, οφείλει να απασχολεί τον Σ.Χ. έως την οριστική κρίση επί της κύριας αγωγής, υπό το εργασιακό καθεστώς της προηγούμενης σύμβασής του (έργου), ώστε, για το εν λόγω διάστημα, ο Σ.Χ. δεν υπάγεται στις διατάξεις του π.δ. 410/1988 και δεν έχει δικαίωμα υπογραφής κατά τις διατάξεις αυτού, εφ' όσον στην απόφαση δεν ορίζεται ρητά το αντίθετο.

30. Στην απόφαση του Μ.Π.Α. με αριθμό 3055/2013 πιθανολογήθηκε ότι οι Ι.Μ., Ε.Π. και Ε.Κ. *«..μετά την απόλυσή τους από το εναγόμενο έχουν περιέλθει σε καθεστώς ανεργίας με αποτέλεσμα να καταστεί η διαβίωσή τους ιδιαίτερα δυσχερής, καθόσον δεν έχουν άλλους οικονομικούς πόρους. Επιπροσθέτως, είναι σχεδόν αδύνατη η εκ μέρους τους εύρεση εργασίας....»*. Με αυτές τις αιτιολογίες, το Δικαστήριο διέταξε το ΙΚΑ *«να αποδέχεται προσωρινά την προσηκόντως προσφερόμενη εργασία των εναγόντων, δυνάμει συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας, καταβάλλοντας τις νόμιμες αποδοχές τους, μέχρις εκδόσεως τελεσίδικης αποφάσεως....»*. Από το άνω αιτιολογικό της απόφασης σαφώς προκύπτει ότι ο Δικαστής διέταξε την απασχόληση των συμβασιούχων stage, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι βιοποριστικές ανάγκες που προέκυψαν από την καταγγελία των συμβάσεών τους, ώστε η απασχόλησή τους ήδη ως υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. να βαίνει πέραν των αναγκαίων υλικών ενεργειών που απαιτούνται για τον άνω σκοπό. Εντούτοις, στο διατακτικό της η απόφαση δεν διέταξε απλώς το ΙΚΑ να αποδέχεται προσωρινά τις υπηρεσίες των συμβασιούχων, οπότε πράγματι σε αυτή την περίπτωση το εργασιακό καθεστώς αυτών θα παρέμενε αναλλοίωτο, αλλά διέλαβε ρητή κρίση περί αποδοχής εργασίας *«δυνάμει συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας»*. Ενόψει αυτής της διατύπωσης, το ΙΚΑ, συμμορφούμενο προς την απόφαση, οφείλει, για το διάστημα ισχύος του ασφαλιστικού μέτρου, να απασχολεί τις Ι.Μ., Ε.Π. και Ε.Κ. υπό το εργασιακό καθεστώς υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. του π.δ. 410/1988. Συνεπώς, για το εν λόγω διάστημα, το ζήτημα του δικαιώματος υπογραφής των Ι.Μ. και Ε.Π., καθώς και το ζήτημα της μετακίνησης της Ε.Κ., θα διέπονται από τις σχετικές διατάξεις περί των υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. του π.δ. 410/1988 [βλ. σχετικά Ε.Σ. (Ι' Τμ.) 141/2012, Ν.Σ.Κ. 498/2012].

31. Κατά τη γνώμη της **μειοψηφίας**, που απαρτίσθηκε από τους Αντιπροέδρους του Ν.Σ.Κ. Μεταξία Ανδροβιτσανέα και Ιωάννη-Κωνσταντίνο Χαλκιά και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Παρασκευά Βαρελά, Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Δημήτριο Μακαρονίδη και Χαράλαμπο Μπρισκόλα (ψήφοι εννέα - 9), με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Αντώνιος Παπαγεωργίου, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου), το απαιτούμενο για την άσκηση της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Ν.Σ.Κ. πραγματικό προκύπτει από το συνδυασμό του περιεχομένου του εγγράφου (ή των εγγράφων) του ερωτήματος και των στοιχείων του φακέλου (όπως εν προκειμένω των δικαστικών αποφάσεων οι οποίες παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης). Το επίκαιρο της γνωμοδότησης αποτελεί προϋπόθεση του κύρους της εκδιδόμενης με βάση τη γνωμοδότηση διοικητικής πράξης (Αν.Τάχος, «Ελληνικό διοικητικό δίκαιο», τρίτη έκδοση 1993, σελ. 334), ενώ και οι γνωμοδοτήσεις πρέπει να στηρίζονται σε επίκαιρα στοιχεία (Επ. Σπηλιωτόπουλος, «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», 14^η έκδοση 2011, παρ. 135 και 136, υποσημ. 10).

Εν προκειμένω, σε όσες υποθέσεις είχαν εκδοθεί αποφάσεις από το τμήμα (και με τη διαδικασία των) ασφαλιστικών μέτρων του Μ.Π.Α., εκδόθηκαν μεταγενεστέρως αποφάσεις του, επί της κύριας δίκης (βλ. ανωτέρω σκέψη 3), αντίγραφα των οποίων δεν έχουν τεθεί υπόψη του Ν.Σ.Κ., και επομένως δεν παρέχεται σταθερό έρεισμα προς σχηματισμό ασφαλούς γνώμης επί των υποθέσεων αυτών. Επομένως, ο προβληματισμός της Διοίκησης αναφέρεται όχι μόνο στους δυνάμει των αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων, αλλά και στους δυνάμει των οριστικών αποφάσεων (των οποίων καταψηφιστικές διατάξεις κηρύχθηκαν προσωρινά εκτελεστές) απασχολούμενους και η Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ. θα έπρεπε να λάβει υπόψη το ιστορικό του ερωτήματος, όπως εν τέλει διαμορφώθηκε, συμπεριλαμβανομένων σε αυτό όλων των περί των ερωτήμα αποφάσεων του Μ.Π.Α. (και του τμήματος ασφαλιστικών μέτρων και του τμήματος εργατικών διαφορών) που τέθηκαν υπόψη του Ν.Σ.Κ..

32. Το δεδικασμένο, που παράγεται από τις τελεσίδικες αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων, καλύπτει το δικαίωμα που κρίθηκε, δηλαδή τη διαγνωσθείσα με την απόφαση έννομη σχέση ή συνέπεια μαζί με το αντικείμενο

της (υλικό ή μη), που μπορεί να περιλαμβάνεται και στο αιτιολογικό της απόφασης. Αν η απόφαση είναι καταψηφιστική, το δεδικασμένο καλύπτει και α) την αναγνώριση ότι οφείλεται ή όχι η παροχή και β) την υποχρέωση προς παροχή, όπως περιγράφεται στην απόφαση, δηλαδή με τους αναγραφόμενους στην απόφαση τρόπο, χρόνο και τόπο, καθώς και τις λοιπές περιστάσεις και όρους εκπληρώσεώς της (Δ. Κονδύλης, «Το Δεδικασμένο κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», β' έκδ. 2007, σελ. 359, όπου και παραπομπές). Ανήκουν επομένως στην ιστορική αιτία τα δεκτά γενόμενα και κατά νόμο αναγκαία για τη στήριξη του διατακτικού της απόφασης περιστατικά (Δ. Κονδύλης, όπ. αν., σελ. 366, όπου και παραπομπές). Το δεδικασμένο τουτέστιν καλύπτει εξ ολοκλήρου το δικανικό συλλογισμό, βάσει του οποίου το Δικαστήριο κατέληξε στην αναγνώριση της επίδικης έννομης σχέσης και ειδικότερα, καλύπτει όχι μόνο το κριθέν δικαίωμα, δηλαδή την έννομη σχέση που έχει διαγνωσθεί και την ιστορική αιτία που έγινε δεκτή με την απόφαση, υπό την έννοια των περιστατικών που ήταν αναγκαία για τη διάγνωση της έννομης σχέσης, αλλά και τη νομική αιτία, δηλαδή το νομικό χαρακτηρισμό που το Δικαστήριο έδωσε στα πραγματικά περιστατικά, υπάγοντάς τα στην οικεία διάταξη νόμου (βλ. Ν.Σ.Κ. 193/2014, όπου και παραπομπές στη νομολογία του Α.Π.).

33. Η περατούσα τη δίκη των ασφαλιστικών μέτρων των άρθρων 682 και επόμεν. Κ.Πολ.Δ. απόφαση δεν επηρεάζει μεν την έκβαση της κυρίας υπόθεσης, έχει όμως α) οριστικότητα [και γι' αυτό δεν ανακαλείται ούτε μεταρρυθμίζεται ελεύθερα (βλ. Ν.Σ.Κ. 193/2014)], β) άμεση διαπλαστική ενέργεια [την οποία οι διάδικοι και οι τρίτοι υποχρεούνται να σέβονται (βλ. Ν.Σ.Κ. 193/2014 και 359/2013, όπου και παραπομπές στη θεωρία και τη νομολογία)] και γ) πρόσκαιρο αποτέλεσμα (Τζίφρας, «Ασφαλιστικά Μέτρα κατά τον Κ.Πολ.Δ.», 3^η έκδοση, 1980, σελ. 68, όπου και περαιτέρω παραπομπές, 4^η έκδοση, 1985, σελ. 76, όπου και περαιτέρω παραπομπές). Επομένως, η περατούσα τη δίκη των ασφαλιστικών μέτρων απόφαση, εφ' όσον δεν έχει ανακληθεί, εξακολουθεί να ισχύει και να παράγει τις έννομες συνέπειές της (βλ. Εφ.Αθ. 4309/1992 και Μ.Πρ.Βερ. 271/1995, σε Τ.Ν.Π. ΝΟΜΟΣ), μέχρι να εκδοθεί απόφαση για την κύρια δίκη (Χ. Απαλαγάκη, «Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας / Ερμηνεία κατ' άρθρο», έκδοση 5^η, 2017, 2^{ος} τόμος, σελ. 2006, όπου και περαιτέρω παραπομπές, Τζίφρας, όπ. αν.),

για τον προσδιορισμό δε των αντικειμενικών και υποκειμενικών ορίων και για τον ορισμό του πλαισίου της αρνητικής και της θετικής λειτουργίας του εν λόγω προσωρινού δεδिकाσμένου εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 321 έως και 334 Κ.Πολ.Δ. (βλ. Ν.Σ.Κ. 193/2014). Το προσωρινό δεδिकाσμένο, κατά τα λοιπά, δεν διαφέρει από το οριστικό ούτε κατά την έννοια ούτε κατά τη φύση ή τη λειτουργία του και καλύπτει (όπως και το οριστικό) ολόκληρο το νομικό συλλογισμό (Δ. Κονδύλης, όπ.αν., σελ. 700-701, όπου και παραπομπές). Έννομες σχέσεις με διάρκεια και μη εξαντλούμενες σε εφάπαξ παροχή (λ.χ. η σχέση εργασίας) ρυθμίζονται προσωρινά (Κ.Πολ.Δ. 731-732) χωρίς αυτό να συνιστά ολοκληρωτική ικανοποίηση του αντίστοιχου δικαιώματος (Δ. Κράνης σε Κεραμέως, Κονδύλη, Νίκα, «Ερμηνεία Κ.Πολ.Δ.», σελ. 1322, 1360 και 1355, όπου και παραπομπές σε θεωρία και νομολογία). Ειδικότερα, η απόφαση ασφαλιστικών μέτρων που προβαίνει σε προσωρινή ρύθμιση κατάστασης, υποχρεώνοντας τον εργοδότη να αποδέχεται τις υπηρεσίες του μισθωτού (άρθρα 731-736 Κ.Πολ.Δ.), αποσκοπεί στο να θέσει σε προσωρινή λειτουργία τη συγκεκριμένη (εριζόμενη) έννομη σχέση διαρκείας (σύμβαση εργασίας), η οποία παράγει όλες τις έννομες συνέπειές της, το δε προσωρινό δεδिकाσμένο της απόφασης έχει την έννοια του χρονικού και όχι του ουσιαστικού και λειτουργικού περιορισμού της, ανακαλείται δε (υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 698 Κ.Πολ.Δ.) ή αίρεται αυτοδικαίως (στην περίπτωση του άρθρου 693 Κ.Πολ.Δ.), σε κάθε δε περίπτωση η ανάκληση, η αυτοδίκαιη άρση και η παύση ισχύος της απόφασης επέρχονται για τον εφεξής χρόνο (ex nunc) και όχι αναδρομικά και είναι απαράδεκτη κάθε αμφισβήτηση της προσωρινής απαίτησης που αναγνωρίστηκε με την απόφαση, που διέταξε ασφαλιστικά μέτρα, ως αντικείμενη στο πηγάζον από την απόφαση προσωρινό δεδिकाσμένο (Α.Π. 709/1978, ΝοΒ 27.534 και επ.).

Τέλος, η μη επίδραση της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων στην κύρια υπόθεση αναφέρεται προφανώς στην οριστική διάγνωση της υπόθεσης και στην εφεξής διαμόρφωση των εκατέρωθεν εννόμων σχέσεων και δεν σημαίνει ότι η επί της κύριας δίκης αντίθετη κρίση ανατρέπει ex tunc ό,τι διαπλάσθηκε υπό το κράτος της ισχύος της απόφασης των ασφαλιστικών μέτρων [βλ. Παναγιώτου ΕΕργΔ 58.717 και επ., όπου και παραπομπές σε θεωρία και νομολογία και ιδίως

στην ΟΛΑ.Π. 497/1978 (ΝοΒ 26.668 επ.), Α.Π. 709/1978 (όπ. αν.) και ΕφΚρ 16/1993 (ΕΕργΔ 50.19)].

34. Ενόψει των ανωτέρω, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, όταν το Δημόσιο (ή ν.π.δ.δ. κ.λπ.) υποχρεούται να συμμορφωθεί προς δικαστική απόφαση, με την οποία αναγνωρίζεται ότι ορισμένος απασχολούμενος συνδέεται με το Δημόσιο με σύμβαση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. και (με την ιδιότητα του εργοδότη), αποδεχόμενο τις προσηκόντως προσφερόμενες υπηρεσίες του, να τον απασχολεί στη θέση, με την ειδικότητα και με τις εκ του νόμου αντιστοιχούσες στην υπηρεσιακή αυτή ένταξη και εξέλιξη αποδοχές, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών τυπικών προσόντων του, οφείλει να εξομοιώσει αυτόν ως προς το ασφαλιστικό και μισθολογικό του καθεστώς με το αντίστοιχο προσωπικό που απασχολείται σε αυτό βάσει εγκύρων συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου με τα αυτά (προσιδιάζοντα στην προσωπική κατάσταση του απασχολούμενου) προσόντα εργασίας (βλ. Ν.Σ.Κ. 359/2013, 77/2015), και - για την ταυτότητα του λόγου, δηλαδή της εξομοίωσης για λόγους ισότητας - και ως προς τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία μετάθεσης και μετακίνησής του και χορήγησης σε αυτόν αδειών ανατροφής τέκνου και αδειών άνευ αποδοχών.

Συμπερασματικά, στην προκείμενη περίπτωση, οι απασχολούμενοι (δυνάμει δικαστικών αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων και προσωρινώς εκτελεστών) με σύμβαση Ι.Δ.Α.Χ., διέπονται από το π.δ. 410/1988 και συμπληρωματικά, όπου σε αυτό το π.δ. δεν ορίζεται άλλως, από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί σύμβασης εξαρτημένης εργασίας (βλ. Ν.Σ.Κ. 119/2015).

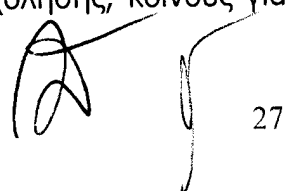
35. Περαιτέρω επί του **δεύτερου ερωτήματος** και ανεξάρτητα από το ζήτημα της συνταγματικότητας της διάταξης του άρθρου 909 περ. 1 του Κ.Πολ.Δ., με την οποία απαγορεύεται η κήρυξη προσωρινής εκτελεστότητας κατά του Δημοσίου, η οποία έχει κριθεί από μερίδα της νομολογίας ως αντικείμενη στο Σύνταγμα και στις διεθνείς συμβάσεις (βλ. Ειρ.Σάμου 81/2017, ΠΠΑ 3811/2014, ΜΠΠρεβ 117/2014, ΜΠΠειρ 5243/2013 κ.ά.), διαπιστώνεται ότι, εν προκειμένω, η Διοίκηση, εκουσίως συμμορφωθείσα προς τη διαταχθείσα προσωρινή εκτελεστότητα της απόφασης του Μ.Π.Α. υπ' αριθ. 1932/2014, συνέχισε να απασχολεί τον συμβασιούχο του ερωτήματος Γ.Α. και μετά τη λήξη της σύμβασης

Ι.Δ.Ο.Χ. αυτού, προβληματίζεται δε ως προς το καθεστώς απασχόλησης που επέβαλε το Δικαστήριο.

36. Επί του ερωτήματος αυτού διατυπώθηκαν, κατά τη συζήτηση μεταξύ των μελών της Β' Τακτικής Ολομέλειας, οι ακόλουθες γνώμες:

Κατά τη γνώμη της **πλειοψηφίας**, που απαρτίστηκε από τους Αντιπροέδρους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Μεταξία Ανδροβιτσανέα και Ιωάννη-Κωνσταντίνο Χαλκιά και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Παρασκευά Βαρελά, Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δημήτρα Κεφάλα, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Δημήτριο Μακαρονίδη, Χρήστο Μητκίδη, Παναγιώτα - Ελευθερία Δασκαλέα -Ασημακοπούλου, Γεώργιο Γρυλωνάκη και Χαράλαμπο Μπρισκόλα (ψήφοι δεκατρείς -13), με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Αντώνιος Παπαγεωργίου, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου), η προσωρινή εκτελεστότητα της απόφασης 1932/2014 του (τμήματος εργατικών διαφορών) του Μ.Π.Α. καταλαμβάνει όχι μόνο όλες τις απαγγελθείσες με το διατακτικό της απόφασης έννομες συνέπειες, αλλά και την ιστορική αιτία (ήτοι την υπό συνθήκες εξαρτημένης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. παροχή των υπηρεσιών του στο Υπουργείο) και την κάλυψη με αυτή διαρκών και πάγιων αναγκών του (πραγματικό ζήτημα αναγκαίο για τη στήριξη του διατακτικού της απόφασης και καλυπτόμενο από το δεδικασμένο). Επομένως, οι αναγνωριστικές και καταψηφιστικές κρίσεις της απόφασης εκτιμώνται συνδυαστικά και η κηρυχθείσα προσωρινά εκτελεστή καταψηφιστική διάταξη έχει την έννοια ότι το Δημόσιο υποχρεούται να απασχολεί τον Γ.Α. με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ., όπως κρίνει η αναγνωριστική διάταξη της απόφασης. Η άποψη ότι, παρά το ότι ο απασχολούμενος αναγνωρίζεται από την απόφαση ως Ι.Δ.Α.Χ., επιβάλλεται η απασχόλησή του ως Ι.Δ.Ο.Χ. μέχρι του αμετάκλητου της απόφασης, θα αποτελούσε αντιφατική ερμηνεία των κεφαλαίων της και, σε κάθε περίπτωση, δεν είναι δυνατή η απασχόληση του Γ.Α. ως Ι.Δ.Ο.Χ. ενόψει του ότι έχει προ πολλού λήξει και η τελευταία σύμβαση εργασίας του με το Δημόσιο. Η αναφορά στην κηρυχθείσα προσωρινώς εκτελεστή διάταξη ότι το Δημόσιο υποχρεούται να απασχολεί τον Γ.Α. «....με τους όρους που ίσχυαν πριν την καταγγελία της σύμβασής του» δεν αναφέρεται στους όρους εργασίας του ως Ι.Δ.Ο.Χ., που ίσχυαν προ της καταγγελίας, αλλά σε γενικούς όρους απασχόλησης, κοινούς για

υπαλλήλους Ι.Δ.Ο.Χ. και Ι.Δ.Α.Χ. που δεν θα μεταβληθούν από τη μελλοντική απασχόληση του υπαλλήλου ως Ι.Δ.Α.Χ..

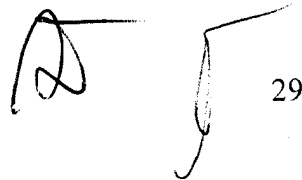
Συνεπώς, αφού ο Γ.Α. απασχολείται ως υπάλληλος Ι.Δ.Α.Χ., το περί άσκησης ιδιωτικής δραστηριότητας αίτημά του υπάγεται προς έκδοση γνώμης στο Γ' Πενταμελές Υπηρεσιακό Συμβούλιο (αρμόδιο για τους μόνιμους και για τους υπαλλήλους Ι.Δ.Α.Χ.), προκειμένου, εκτός από τη νομική αναγκαιότητα, να προστατευθεί το δημόσιο συμφέρον ως προς τον έλεγχο της θέσης απασχόλησης του Γ.Α. εκτός υπηρεσίας. Σε περίπτωση έκδοσης σύμφωνης ή και υπό όρους γνώμης του Συμβουλίου, η σχετική άδεια θα εκδοθεί με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού (άρθρο 31, παρ. 2 του Υ.Κ.).

37. Κατά τη γνώμη της **μειοψηφίας**, που απαρτίσθηκε από τους Αντιπροέδρους του Ν.Σ.Κ. Χρυσαντούλα Αυγερινού και Ιωάννη Διονυσόπουλο και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Ελένη Σβολοπούλου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Σταύρο Σπυρόπουλο, Βασίλειο Κορκίζογλου και Νικόλαο Καραγιώργη (ψήφοι δέκα - 10), με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια Ευθυμία Ε. Γκαράνη, Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου), όταν η πρωτόδικη απόφαση των εργατικών διαφορών περιέχει αφενός διάταξη με την οποία αναγνωρίζει τη σχέση του συμβασιούχου με τον εργοδότη ως σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. και αφετέρου καταψηφιστική διάταξη περί υποχρέωσης του εργοδότη-δημόσιου φορέα να απασχολεί τον συμβασιούχο, ρητά δε κηρύσσεται προσωρινά εκτελεστή μόνο η υποχρέωση αυτή, η προσωρινή εκτελεστότητα καταλαμβάνει μόνο την καταψηφιστική διάταξη. Και τούτο, τόσο λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της προσωρινής εκτελεστότητας, που επιβάλλει στενή ερμηνεία, όσο και λόγω του αναγνωριστικού χαρακτήρα της διάταξης που δεν κηρύχθηκε και δεν μπορούσε να κηρυχθεί προσωρινά εκτελεστή, διότι περιέχει ιδεατή μόνο αναγνώριση του δικαιώματος και δεν θα επιδέχεται αναγκαστικής εκτέλεσης ούτε και όταν θα καταστεί τελεσίδικη, θα προστατεύσει δε τότε τον διάδικο μόνο μέσω της δεσμευτικότητας του δεδικασμένου αυτής [βλ. Α.Π. (Συμβ.) 13/2011, 25/2010, 23/2010, 1/2009 5/2011, ΠΠΑ 29/2007, 6806/2004, ΜΠΠειρ 295/2011, Ν.Σ.Κ. 1/2016, Ι. Μηρίνιας, «Αναγκ. Εκτέλεση», τ. α', β' εκδ., έτος 2001, άρθρο 907, Δ.

Κονδύλης, «Το Δεδικασμένο», β' έκδ. έτος 2007, σελ. 247, Π. Γέσιου-Φαλτσή, «Δίκαιο Αναγκ. Εκτελέσεως», έκδ. 1998 σελ. 238].

Συνεπώς, οι απασχολούμενοι δυνάμει πρωτόδικης απόφασης εργατικών διαφορών με το ανωτέρω διατακτικό τελούν για το προσωρινό διάστημα έως τον τελεσίδικο χαρακτηρισμό της σχέσης υπό το εργασιακό πλαίσιο της προηγούμενης σύμβασης αυτών και όχι υπό το πλαίσιο υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. οργανικών θέσεων. Και τούτο διότι η υλοποίηση της κηρυχθείσας προσωρινά εκτελεστής καταψηφιστικής διάταξης δεν μπορεί να έλκει το περιεχόμενό της, ήτοι το καθεστώς απασχόλησης, από την αναγνωριστική κρίση περί σχέσης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ., η οποία στερείται τόσο εκτελεστότητας όσο και δεδικασμένου και δεν μπορεί να επιβάλει στη Διοίκηση τη νομοθέτηση οργανικών θέσεων (βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. ΔΙΠΠ/Φ1.9./865/8441/2012 έγγραφο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ν.Σ.Κ. 76/2016, κατά την οποία το διάστημα απασχόλησης δυνάμει προσωρινά εκτελεστής απόφασης δεν θεωρείται συμβατικός χρόνος εργασίας και ανωτέρω σκέψη 28, με τις εκεί νομολογιακές και γνωμοδοτικές αναφορές). Εξάλλου, η σημαντική ζημία (άρθρο 908 Κ.Πολ.Δ.), για την οποία ο Δικαστής διέταξε την άμεση, πριν τα εχέγγυα της τελεσιδικίας, απασχόληση του συμβασιούχου, συνίσταται στην αποξένωσή του από την εργασία και τη μισθοδοσία που επέφερε η καταγγελία της σύμβασής του. Η αποτροπή της ζημίας αυτής δεν απαιτεί την απασχόλησή του ως Ι.Δ.Α.Χ., αλλά αντιμετωπίζεται πλήρως με τη συνέχιση της απασχόλησής του υπό το προηγούμενο εργασιακό καθεστώς αυτού (βλ. ανωτέρω σκέψη 25).

38. Ενόψει των ανωτέρω, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας στο δεύτερο ερώτημα, το Δημόσιο, συμμορφούμενο προς τα διαταχθέντα με την απόφαση του Μ.Π.Α. υπ' αριθ. 1932/2014 (βλ. ανωτέρω σκ. 6), υποχρεούται να απασχολεί τον Γ.Α. έως την τελεσίδικη διάγνωση της φύσης της υπηρεσιακής σχέσης αυτού, όπως και πριν από τη λήξη της σύμβασής του, ήτοι ως συμβασιούχο Ι.Δ.Ο.Χ., χωρίς οργανική θέση, υπαγόμενο στις διατάξεις του Κεφ. Γ' του π.δ. 410/1988. Η υποχρέωση αδειοδότησης της άσκησης ιδιωτικής δραστηριότητας του άρθρου 14 παρ. 1 επιβάλλεται μόνο για τους υπαλλήλους Ι.Δ.Α.Χ. οργανικών θέσεων του Κεφ. Β' του π.δ., λόγω δε της περιοριστικής διατύπωσης της διάταξης, δεν επιτρέπεται η αναλογική εφαρμογή αυτής και στους υπαλλήλους Ι.Δ.Ο.Χ. του Κεφ.

Γ'. Συνεπώς, ο Γ.Α. δεν υπόκειται σε υποχρέωση αδειοδότησης της δραστηριότητας του ξεναγού, ώστε δεν υφίσταται αρμοδιότητα του Γ' Πενταμελούς (ή άλλου) Υ.Σ. του ΥΠΠΟΑ προς παροχή σχετικής γνώμης. Ωστόσο, κατά την άσκηση της εν λόγω δραστηριότητας, ο Γ.Α. βαρύνεται με την υποχρέωση πίστης προς τον εργοδότη Δημόσιο (άρθρα 652 ΑΚ και 89 του π.δ. 410/1988), ήτοι υποχρεούται να αποφεύγει κάθε ενέργεια δυνάμενη να βλάψει τα συμφέροντα της υπηρεσίας του ή να κλονίσει την εμπιστοσύνη του κοινού προς αυτήν, όπως ενδεχομένως θα συμβεί αν ασκήσει το επάγγελμα του ξεναγού στον χώρο και/ή στο χρόνο και/ή με μέσα των υπηρεσιακών του καθηκόντων (βλ. Ν.Σ.Κ. 170, 25/2008, 372/2006, Απ. Γεωργιάδη-Μ. Σταθόπουλου, «Αστικός Κώδιξ, Ειδικό Ενοχικό», σελ. 461-462, Αλ. Καρακατσάνη, «Ατομικό εργατικό δίκαιο», ε' εκδ. 1992, σελ. 156 επ., Δ. Ζερδελή, «Το δίκαιο της καταγγελίας της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας», έκδ. 1995, σελ. 152, Ι. Κουκιάδη, «Ατομικές Εργασιακές σχέσεις και κοινωνική πολιτική», έκδ. 1984, σελ. 506-511, Ντάσιου, «Εργατικό Δικονομικό Δίκαιο», έκδ. 1986, τ. Α', σελ. 512).

39. Επί του **τρίτου ερωτήματος** και ανεξαρτήτως του ζητήματος της συνταγματικότητας της διάταξης του άρθρου 909 περ. 1 του Κ.Πολ.Δ. που απασχόλησε μερίδα της νομολογίας (βλ. ανωτέρω σκέψη 35), διαπιστώνεται εν προκειμένω, ότι η Διοίκηση, εκουσίως συμμορφωθείσα προς τη διαταχθείσα προσωρινή εκτελεστότητα της απόφασης του Μ.Π.Α. υπ' αριθ. 3286/2013, συνέχισε να απασχολεί τον συμβασιούχο του ερωτήματος Φ.Ν. και μετά τη λήξη της σύμβασης «stage» αυτού, προβληματίζεται δε ως προς το καθεστώς απασχόλησης που επέβαλε το Δικαστήριο.

40. Επί του ερωτήματος αυτού, κατά τη συζήτηση που διεξήχθη μεταξύ των μελών της Ολομέλειας, διατυπώθηκαν οι ακόλουθες γνώμες:

Κατά τη γνώμη της **πλειοψηφίας**, που απαρτίσθηκε από τους Αντιπροέδρους του Ν.Σ.Κ. Μεταξία Ανδροβιτισανέα και Ιωάννη-Κωνσταντίνο Χαλκιά και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Παρασκευά Βαρελά, Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Δημήτριο Μακαρονίδη, Χρήστο Μητκίδη, Παναγιώτα-Ελευθερία Δασκαλέα-Ασημακοπούλου, Γεώργιο Γρυλωνάκη, και Χαράλαμπο Μπρισκόλα (ψήφοι δώδεκα - 12), με την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Αντώνιος

Παπαγεωργίου, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου), όταν η Διοίκηση (Δημόσιο, ν.π.δ.δ. κ.λπ.) υποχρεούται να συμμορφωθεί προς δικαστική απόφαση προσωρινά εκτελεστή, με την οποία αφενός αναγνωρίζεται ότι ορισμένος απασχολούμενος συνδέεται με αυτή με σύμβαση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. και αφετέρου υποχρεούται (με την ιδιότητα του εργοδότη) να τον απασχολεί, με βάση καταψηφιστική διάταξη προσωρινά εκτελεστή, στη θέση, με την ειδικότητα και με τις από το νόμο αντιστοιχούμενες στην υπηρεσιακή αυτή ένταξη και εξέλιξη αποδοχές, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών τυπικών προσόντων του, οφείλει, μεταξύ άλλων, να τον εξομοιώσει ως προς το ασφαλιστικό και μισθολογικό του καθεστώς με το αντίστοιχο προσωπικό που απασχολείται σε αυτό με βάση έγκυρες συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. με τα αυτά (προσιδιάζοντα στην προσωπική κατάσταση του απασχολούμενου) προσόντα εργασίας, εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του πειθαρχικού δικαίου του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007), όπως ισχύει, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 45 του π.δ. 410/1988 συμπληρωματικά (πρβλ. Ν.Σ.Κ. 283/1999, Δ.Ε.Θεσ/νίκης 16/2012). Οι πειθαρχικού δικαίου διατάξεις του π.δ. 410/1988 εξακολουθούν να καταλαμβάνουν τους απασχολούμενους με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. στη Διοίκηση, δυνάμει δικαστικών αποφάσεων προσωρινά εκτελεστών (οι οποίοι δεν κατέχουν οργανική θέση), καθόσον δεν έχουν θιγεί από τις διατάξεις των άρθρων τέταρτου και όγδοου του ν. 4057/2012 (κατά τη μέθοδο της συστηματικής ερμηνείας, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι διατάξεις του άρθρου όγδοου ρυθμίζουν επίσης θέματα του προσωπικού που αναφέρεται στο άρθρο τέταρτο).

Ενόψει των ανωτέρω, ο Φ.Ν. διέπεται από το πειθαρχικό δίκαιο των άρθρων 37 έως και 44 του π.δ. 410/1988, εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά και συμπληρωματικά του πειθαρχικού δικαίου του ν. 3528/2007, όπως ισχύει.

41. Κατά τη γνώμη της **μειοψηφίας**, που απαρτίστηκε από την Αντιπρόεδρο του Ν.Σ.Κ. Χρυσαφούλα Αυγερινού και τους Νομικούς Συμβούλους του Κράτους Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Δήμητρα Κεφάλα, Ευαγγελία Σκαλτσά και Βασίλειο Κορκίζογλου (ψήφοι επτά - 7), αναφορικά με το θεσμό της προσωρινής εκτελεστότητας γίνονται δεκτά τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω σκέψη 37. Εντούτοις, παρατηρείται στη

συγκεκριμένη περίπτωση, ότι η απόφαση 3286/2013 Μ.Π.Α. δεν διέταξε απλώς το ΙΚΑ να αποδέχεται τις υπηρεσίες του Φ.Ν., οπότε πράγματι σε αυτή την περίπτωση το εργασιακό καθεστώς αυτού θα παρέμενε αναλλοίωτο, αλλά διέλαβε ρητή κρίση περί καταβολής αποδοχών «που αντιστοιχούν εκ του νόμου με αυτή την υπηρεσιακή ένταξη και εξέλιξη» (σκέψη 10). Ενόψει αυτής της ρητής διατύπωσης και μόνο, το ΙΚΑ, συμμορφούμενο προς την απόφαση αυτή, οφείλει να απασχολεί τον Φ.Ν. έως την τελεσίδικη κρίση επί της κύριας αγωγής, υπό το καθεστώς υπαλλήλου Ι.Δ.Α.Χ. του π.δ. 410/1988, ώστε, για το διάστημα αυτό, ο Φ.Ν. θα διέπεται από τις πειθαρχικές διατάξεις περί υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. του εν λόγω διατάγματος.

42. Κατά τη, συγκλίνουσα προς την ως άνω γνώμη της μειοψηφίας, γνώμη του Αντιπροέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Ιωάννη Διονυσόπουλου και των Νομικών Συμβούλων του Κράτους Ελένης Σβολοπούλου, Σταύρου Σπυρόπουλου και Νικόλαου Καραγιώργη (ψήφοι τέσσερις -4), με την οποία συντάχθηκε και η εισηγήτρια Ευθυμία Ε. Γκαράνη, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου), η απόφαση υπ' αριθ. 3286/2013 του Μ.Π.Α. ρητά επεσήμανε ότι κήρυξε την προσωρινή εκτελεστικότητα προκειμένου να μην αποστερηθεί ο Φ.Ν. του μισθού του έως την τελεσίδικη κρίση, αφού στο διάστημα αυτό οι συνθήκες στην αγορά δεν θα του επιτρέψουν να βρει άλλη απασχόληση (σκέψη 10). Ενόψει αυτού και των διαλαμβανόμενων στην ανωτέρω σκέψη 37, το Δημόσιο, συμμορφούμενο προς την προσωρινή εκτελεστικότητα της απόφασης, υποχρεούται να απασχολεί τον Φ.Ν. υπό το καθεστώς της προηγούμενης σύμβασής του («stage») έως την τελεσιδικία, οπότε και θα καταληφθεί ο νομικός χαρακτηρισμός της σχέσης από το τότε παραχθησόμενο δεδικασμένο. Για το εν λόγω διάστημα ο Φ.Ν. δεν θα διέπεται από τις πειθαρχικές διατάξεις του π.δ. 410/1988, που ισχύουν για τους συμβασιούχους εξαρτημένης εργασίας, η δε παραβατική συμπεριφορά αυτού ρυθμίζεται πρωτίστως από το νομοθετικό πλαίσιο περί συμβασιούχων stage και από την καταρτισθείσα σύμβαση αυτού, που δεν έχουν τεθεί υπόψη του Ν.Σ.Κ., ούτε διατυπώνεται σχετικός με αυτά προβληματισμός της υπηρεσίας.

Απάντηση

43. Ενόψει των ανωτέρω, επί των τεθέντων ερωτημάτων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί ως εξής:

α) Επί του πρώτου ερωτήματος, κατά πλειοψηφία, ότι για το διάστημα ισχύος του ασφαλιστικού μέτρου των αποφάσεων του Μ.Π.Α. υπ' αριθ. 919/2011 και 3055/2012, αα) ο Σ.Χ. θα απασχολείται, όπως και πριν την καταγγελία της σύμβασής του και δεν θα έχει δικαίωμα υπογραφής διοικητικών εγγράφων κατά τις διατάξεις του π.δ. 410/1988, ββ) οι Ι.Μ. και Ε.Π. θα απασχολούνται ως υπάλληλοι Ι.Δ.Α.Χ. οργανικών θέσεων του π.δ. 410/1988 και θα έχουν δικαίωμα υπογραφής διοικητικών εγγράφων, κατά τις διατάξεις περί υπογραφής των υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ. του διατάγματος αυτού, που κατέχουν οργανικές θέσεις και γγ) η Ε.Κ. θα απασχολείται ως υπάλληλος Ι.Δ.Α.Χ. του π.δ. 410/1988 και θα μετακινείται κατά τις διατάξεις περί μετακίνησης των υπαλλήλων Ι.Δ.Α.Χ., που κατέχουν οργανικές θέσεις του εν λόγω διατάγματος.

β) Επί του δεύτερου ερωτήματος, κατά πλειοψηφία, ότι το Γ' Π.Υ.Σ. του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού είναι αρμόδιο να γνωμοδοτήσει επί του αιτήματος του Γ.Α. για την έγκριση της άσκησης ιδιωτικού έργου (ως αμειβόμενου ξεναγού), καθορίζοντας, σε καταφατική περίπτωση, τους όρους και τις προϋποθέσεις άσκησης της δραστηριότητάς του, που επιβάλλονται από την ανάγκη προστασίας του δημοσίου συμφέροντος.

γ) Επί του τρίτου ερωτήματος, κατά πλειοψηφία, ότι για το διάστημα ισχύος της προσωρινής εκτελεστότητας της απόφασης του Μ.Π.Α. υπ' αριθ. 3286/2013, ο Φ.Ν. διέπεται από το πειθαρχικό δίκαιο των άρθρων 37 έως και 44 του π.δ. 410/1988, εφαρμοζομένου κατά τα λοιπά και συμπληρωματικά του πειθαρχικού δικαίου του ν. 3528/2007, όπως ισχύει.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ Η ΜΟΝΟΤΑΚΤΙΚΗ
Αθήνα, 27/12/2018
Η Προεδρία
Χρυσάφουλα Α. Αυγερινού
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Οι Εισηγητές
Αντώνιος Παπαγεωργίου
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.
Ευθυμία Ε. Γκάρανη
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.